

การสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ด้านดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ESTABLISHING AND DEVELOPING AN ACADEMIC COLLABORATION NETWORK OF THAI CLASSICAL MUSIC IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE NORTHEAST OF THAILAND

พิพัฒน์ สอนใย
Phiphat Sornyai

สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Department of Thai Music, College of Music, Mahasarakham University.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) พัฒนาส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ประจำที่สอนดนตรีไทยในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2551 เลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 30 คน ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาและสภาพความรุนแรงในการจัดการศึกษาดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการด้านคณาจารย์และบุคลากร ด้านนิสิตนักศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอนดนตรีไทย ด้านวัสดุครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ ด้านการวิจัย ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านดนตรีไทย สถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และโครงการต่างๆ เพื่อร่วมมือแก้ไขปัญหาและพัฒนาวิชาการดนตรีไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี

ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 73.30 อายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี ร้อยละ 43.30 วุฒิการศึกษาปริญญาโทร้อยละ 80.00 ประสบการณ์ด้านการสอนอยู่ในช่วง 1-5 ปี และช่วง 6-10 ปี ร้อยละ 30.00 ตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ร้อยละ 76.70

2) สภาพความรุนแรงของปัญหาส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาระดับปัญหารายด้านดังนี้ ด้านการบริหารจัดการมีปัญหาปานกลาง ด้านคณาจารย์และบุคลากรมีปัญหาปานกลาง ด้านนิสิตนักศึกษา มีปัญหามาก ด้านหลักสูตรและการสอนมีปัญหาปานกลาง ด้านวัสดุครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ที่มีปัญหามาก ด้านการวิจัยมีปัญหาปานกลาง 3) ความคิดเห็นโดยรวมต่อเครือข่ายพัฒนาวิชาการสถาบันอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและกิจกรรมโครงการ (ทั้งหมด 32 โครงการ) เห็นด้วยร้อยละ 95.82 พิจารณาตามหัวข้อ ดังนี้ เห็นด้วยร้อยละ 90.00 ต่อชื่อ เห็นด้วยร้อยละ 93.30 ต่อแนวความคิด เห็นด้วยร้อยละ 93.30 ต่อพันธกิจ เห็นด้วยร้อยละ 98.00 ต่อวัตถุประสงค์ เห็นด้วยร้อยละ 98.05 ต่อหน้าที่ เห็นด้วยร้อยละ 95.20 ต่อโครงการพัฒนาองค์กรวิชาการดนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มาตรฐาน และคุณภาพสู่สากล (จำนวน 16 โครงการ) เห็นด้วยร้อยละ 97.22 ต่อโครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ นิสิตนักศึกษาดนตรีไทย (จำนวน 6 โครงการ) เห็นด้วยร้อยละ 97.80 ต่อโครงการสร้างองค์ความรู้ด้านดนตรีไทย สื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาฐานความรู้เป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืน (จำนวน 3 โครงการ) เห็นด้วยร้อยละ 97.50 ต่อโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาด้านดนตรีไทย (จำนวน 4 โครงการ) เห็นด้วยร้อยละ 100 ต่อโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายวิชาการดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จำนวน 3 โครงการ)

คำสำคัญ: ความร่วมมือทางวิชาการด้านดนตรีไทย

Abstract

The purpose of this research study is two-fold: 1) to investigate problems pertaining to teaching and learning Thai classical music in higher educational institutions in the Northeast of Thailand, and 2) to develop and promote academic collaboration among the institutions with regard to Thai classical music. The sample group of the study includes 30 lecturers of Thai classical music, selected by means of a purposive sampling method from higher educational institutions in the Northeastern region, including Khon Kaen University, Mahasarakham University, Ubon Ratchathani University, Buriram Rajabhat University, Maha Sarakham Rajabhat University, Surin Rajabhat University, Udon Thani Rajabhat University, and Ubon Ratchathani Rajabhat University. The instrument employed for data collection is a questionnaire comprising three parts: general information on each participant, problems concerning the teaching of Thai classical music, and participants' opinions on establishing and developing an academic collaboration network of Thai classical music and projects aiming at developing and promoting Thai music students' potentials. In data analysis, a mixed methodology is employed, along with simple statistics, namely percentage, mean, and standard deviation.

The results of the study reveal that 73.30 per cent of the respondents were male, 43.30 per cent being 31-40 years of age, 80.00 per cent holding a master's degree, 30.00 per cent having 1-5 and 6-10 years of teaching experience, and 76.60 per cent holding an academic position as a lecturer. The intensity degree of most problems was at a moderate level, with those of

the problems regarding management, lecturers, personnel, curriculum and instruction, and research being at a moderate level, while those of the problems concerning students, materials and equipment, and buildings and ground being at a high level. In terms of participants' opinions, 95.82 per cent agreed upon establishing an academic network of Thai classical music and related projects, with 90.00 per cent agreeing upon the network's title, 93.30 per cent upon the rationale of the network, 93.30 per cent upon its mission, 98.00 per cent upon its objectives, 98.05 per cent upon its responsibilities, 95.20 per cent upon 16 projects on developing an academic organization of international standard in higher educational institutions in the Northeast, 97.22 per cent upon 6 projects on developing and promoting Thai music students' potentials, 97.80 per cent upon 3 projects on constructing medias for a sustainable knowledge base on Thai music, 97.50 per cent upon 4 projects on conserving and promoting art and culture as well as the wisdom of Thai classical music, and 100 per cent upon 3 projects on strengthening the academic network of Thai classical music in higher educational institutions in the Northeast of Thailand.

Keyword: Academic Collaboration of Thai Classical Music

บทนำ

ดนตรีไทยเป็นผลงานทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่า เกิดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยที่ได้สั่งสม และสืบทอดจนเป็นมรดกสำคัญ ทั้งยังเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติไทย ดังกระแสพระราชดำริส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ความว่า

“...ดนตรีไทยเป็นมรดกอันล้ำค่าของชาวไทย ความล้ำค่าของดนตรีไทยนั้นอยู่ที่

ดนตรีไทย และเพลงไทย ได้สะท้อนความเป็นไทยในส่วนที่เป็นความละเอียดอ่อน

ละเมียดละไมอ่อนโยนต่อธรรมชาติ และเพื่อนมนุษย์ได้อย่างหมดจดยิ่งกว่าวัฒนธรรม

ด้านอื่นๆ การรู้จักดนตรีไทยย่อมเป็นการรู้จักความละเมียดละไมของบรรพชนไทยได้

เป็นอย่างดี และจะช่วยให้ตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นไทยอย่างชื่นชมตลอดไป...”

แต่เดิมดนตรีไทยสืบทอดกันในหมู่ชนปฏิบัติในบ้านในหมู่เครือญาติ พ่อสอนลูก พี่สอนน้อง [1] เป็นกลุ่มนักดนตรีชาวบ้าน ชาววัด และชาววัง

ผูกพันกันเป็นสามเหลี่ยมทางวัฒนธรรมที่มีความมั่นคง ในแต่ละกลุ่มต่างมีครูมีวิธีการเรียนการสอน มีการจัดระบบในแต่ละสำนัก เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วทุกแห่งมีหลักในการเรียนการสอน [2] มีการพัฒนาการเรียนการสอนตลอดเวลา แต่ไม่ได้จัดทำเป็นตำราไว้ใช้วิธีการจำและปฏิบัติ ซึ่งเกิดประโยชน์ในระยะเวลาที่ผู้ถ่ายทอดมีชีวิตเท่านั้น ดังนั้นการศึกษาวิชาดนตรีไทยจึงไม่แพร่หลายเท่าที่ควร

ระบบการถ่ายทอดดนตรีไทยจากสามเหลี่ยมทางวัฒนธรรม บ้าน วัด วัง มาเป็น บ้าน โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ครูผู้สอนเป็นทั้งครูและนักดนตรีมีบันทึกการเรียนการสอน โน้ตเพลง ตำรา บทความและงานวิจัย สถาบันที่เปิดการเรียนการสอนดนตรีไทยต่างประสบปัญหาการขาดทั้งครู ตำรา และเกณฑ์ที่จะปฏิบัติไปในทางเดียวกัน [2] การพัฒนาวิชาการดนตรีไทยจึงได้รับความเห็นชอบจากทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2530 ให้ได้เริ่มจัดทำเป็นเกณฑ์มาตรฐาน สาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย พ.ศ. 2538 และปรับปรุงเมื่อ พ.ศ. 2544

เพื่อพัฒนาศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ เพื่อเป็น
แนวทางการศึกษาดนตรีไทยอย่างเป็นระบบ
มีมาตรฐานมากขึ้น

ปัจจุบันวิชาดนตรีไทยได้พัฒนาให้มีการ
เรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา และยกระดับเป็น
วิชาเอกในสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งแสดง
ให้เห็นการพัฒนาการศึกษาดนตรีไทยจนเป็น
ที่ยอมรับให้มีความสำคัญต่อสาขาวิชาดนตรีไทย
การศึกษาดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา

เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้พัฒนา และได้รับ
ความสนใจเช่นกัน มีการเปิดหลักสูตรการเรียน
การสอนทั้งวิชาเลือกเสรี วิชาเลือกในหลักสูตรดนตรี
และวิชาเอกในหลายสถาบัน ปีการศึกษา 2551
ผู้วิจัยสำรวจการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทย
ทั้งวิชาเอก และวิชาเลือก รวมทั้งบุคลากรที่มีความ
รู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการสำรวจพบข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการเรียนการสอนดนตรีไทย ปีการศึกษา 2551

สถาบัน	หลักสูตรที่เปิดสอน	ฐานวิชา ดนตรีไทย	อาจารย์ ดนตรีไทย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ดุริยางคศิลป์	วิชาเอก	6
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ดนตรีไทย	วิชาเอก	6
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	ศิลปศาสตรบัณฑิต ศิลปะการแสดง	วิชาเลือก	3
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	ครุศาสตรบัณฑิต ดนตรีศึกษา	วิชาเอก	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	การศึกษามัธยมศึกษา ดนตรีศึกษา	วิชาเอก	2
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	ครุศาสตรบัณฑิต ดนตรีศึกษา	วิชาเลือก	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	การศึกษามัธยมศึกษา ดนตรีศึกษา	วิชาเลือก	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	ครุศาสตรบัณฑิต ศิลปกรรม (ดนตรี)	วิชาเอก	4
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	ครุศาสตรบัณฑิต ดนตรีศึกษา	วิชาเอก	3
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	ศิลปศาสตรบัณฑิต ดนตรี	วิชาเลือก	3

จากข้อมูลเบื้องต้นผู้วิจัยยังได้สำรวจสภาพ
การจัดการเรียนการสอนดนตรีไทย ระดับอุดมศึกษา
ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า มีปัญหา
หลายด้าน เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการ
ดำเนินงาน ด้านคณาจารย์ และบุคลากร ด้านนิสิต
นักศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์
และอาคารสถานที่ ด้านการวิจัย ปัญหาดังกล่าวนี้
สมควรได้รับการแก้ไขโดยเร็วเพื่อให้การจัดการเรียน
การสอนดนตรีไทยเป็นไปด้วยดีมีความเจริญก้าวหน้า
และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการด้านดนตรี
ไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ
เพื่อต้องการทราบปัญหาและความรุนแรงของปัญหา
ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา
เพื่อพัฒนาวิชาการดนตรีไทยและส่งเสริมความร่วมมือ
แก้ไขปัญหาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสำรวจแนวความคิดต่อ
การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
ด้านดนตรีไทย เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานต่อการปฏิบัติ
อันสามารถทำได้จริงและได้รับความร่วมมือจาก
บุคลากรด้านดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา
เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. สร้างเครือข่ายและพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการด้านดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) [3] ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยผสมวิธีการของการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณเข้าด้วยกัน [4] เป็นรูปแบบการประยุกต์ลักษณะเดี่ยว (single application) [5] การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นก่อนการวิจัยเรื่องการสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพดนตรีไทย เกณฑ์วิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ขอบเขตการศึกษาด้านดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา การเรียนการสอนดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา จากเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย พ.ศ. 2544 ของสำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย รวมทั้งการสังเกตจากประสบการณ์ตรงในด้านการสอนงานกิจกรรมดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 36 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งได้พบคณาจารย์ดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือหลายท่านด้วยกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องของปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยส่วนใหญ่ประสบปัญหาหลายด้านคล้ายกัน

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลเอกสารและแหล่งข้อมูลภาคสนาม แหล่งข้อมูลเอกสารผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากหนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ระดับ

บัณฑิตศึกษา งานวิจัย และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต แหล่งข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยสัมภาษณ์อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรกระบวนการจัดการศึกษาวิชาดนตรีไทย ลักษณะวิชาที่สอนในหลักสูตร รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยประชากรในการวิจัย คือ คณาจารย์สอนดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2551 ทั้งหมดจำนวน 30 ท่าน เลือกโดยเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวความคิดจากเครือข่ายเพื่อพัฒนาอุดมศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งลักษณะของเครื่องมือแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาด้านต่างๆ ในการจัดการศึกษาดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการบริหารจัดการ ดำเนินงานด้านคณาจารย์บุคลากร ด้านนิสิตนักศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านวัสดุครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ และด้านการวิจัย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการดนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาวิชาการดนตรีไทยเป็นการจำลองเครือข่ายเป็นแนวทางในอนาคตว่าสามารถทำได้ และได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ดนตรีไทยสถาบันที่ทำการเรียนการสอนดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ด้านการสอน และตำแหน่งทางวิชาการ จำนวน ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 30 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 73.30 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 26.70 ด้านอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมาช่วง อายุ 21-30 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.70 ช่วงอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 16.70 และในช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30 ด้านการศึกษา ส่วนใหญ่ จบปริญญาโท จำนวน 24 คน คิดเป็น ร้อยละ 80.00 รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 และปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 ด้านประสบการณ์ด้านการสอน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 1-5 ปี และช่วง 6-10 ปี เป็นจำนวนที่เท่ากัน คือ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมามีประสบการณ์สอนมากกว่า 20 ปี 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 ประสบการณ์การสอนช่วง 11-15 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 และประสบการณ์ด้านการสอนช่วง 16-20 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ด้านตำแหน่ง ทางวิชาการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 76.70 รองลงมาคือ ตำแหน่งทาง วิชาการ ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 และตำแหน่งทางวิชาการ ระดับรองศาสตราจารย์ จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.60

2. สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน ดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัญหาโดยรวมมีปัญหารดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า ด้านนิสิตนักศึกษา มีปัญหา อยู่ในระดับมาก ด้านวัสดุครุภัณฑ์สถานที่มีปัญหา อยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารจัดการ และดำเนินงานมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านคณาจารย์และบุคลากรมีปัญหา อยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านหลักสูตรและการสอนมีปัญหา อยู่ใน ระดับปานกลาง ด้านการวิจัยมีปัญหา อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาสภาพปัญหารายด้าน และรายชื่อปรากฏผลของสภาพปัญหา ดังนี้ ด้านนิสิต นักศึกษามีปัญหา อยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อ ดังนี้ จำนวนนิสิตน้อย (ไม่ครบวงในแต่ละชั้นปี) มีปัญหา อยู่ในระดับมาก นิสิตขาดทักษะการปฏิบัติ ดนตรีไทยพื้นฐานก่อนเข้าเรียนมีปัญหา อยู่ในระดับมาก นิสิตไม่มีพื้นฐานด้านทฤษฎีดนตรีไทยมีปัญหา อยู่ ในระดับมาก นิสิตขาดความเอาใจใส่ในการเรียน และการฝึกซ้อมมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง นิสิตขาดการเข้าร่วมกิจกรรมมีปัญหา อยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านวัสดุครุภัณฑ์สถานที่มีปัญหา อยู่ใน ระดับมาก พิจารณารายข้อดังนี้ ห้องซ้อมเดี่ยว ไม่เพียงพอมีปัญหายุ่งในระดับมาก ขาดห้องจัดแสดง ผลงานด้านดนตรีมีปัญหายุ่งในระดับมาก วัสดุครุภัณฑ์ดนตรีไทยมีน้อยมีปัญหายุ่งในระดับ ปานกลาง เครื่องดนตรีขาดคุณภาพมีปัญหา อยู่ใน ระดับปานกลาง ห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการเรียน ทฤษฎีมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ห้องเรียน ปฏิบัติดนตรีไม่เหมาะสมกับการเรียนมีปัญหายุ่ง ในระดับปานกลาง ขาดห้องซ้อมรวมวงใหญ่ มีปัญหา อยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารจัดการ และดำเนินงานมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อดังนี้ ภาควิชา/โปรแกรม ขาดงบประมาณดำเนินงานมีปัญหายุ่งในระดับ ปานกลาง การบริหารจัดการส่วนใหญ่มีความล่าช้า มีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารให้ความสำคัญ กับสาขาวิชาดนตรีไทยน้อยมีปัญหายุ่ง ในระดับปานกลาง การสนับสนุนของผู้บริหารในการ จัดกิจกรรมน้อยมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ด้านคณาจารย์และบุคลากรมีปัญหา อยู่ในระดับ ปานกลางเมื่อพิจารณารายข้อดังนี้ ขาดเจ้าหน้าที่ เทคนิคทางดนตรีในภาควิชามีปัญหายุ่งในระดับมาก ขาดแคลนอาจารย์บางสาขาวิชา มีปัญหายุ่ง

อยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์สอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมามีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ขาดการพัฒนาวิชาการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ไม่สามารถสอนได้ตามเป้าหมายของหลักสูตรมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ขาดทักษะในการวัดและประเมินผลมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ขาดทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีมีปัญหา อยู่ในระดับน้อย ด้านหลักสูตรและการสอนมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อดังนี้ หลักสูตรไม่สามารถทำให้นิสิตมีทักษะในการปฏิบัติดนตรีอย่างเพียงพอมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง หลักสูตรไม่สามารถทำให้นิสิตมีความรู้ทางทฤษฎีอย่างเพียงพอมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง หลักสูตรไม่ตอบสนองความต้องการของชุมชนมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง การวัดผลทางทฤษฎีไม่เป็นไปตามมาตรฐานมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง การวัดผลทางปฏิบัติยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามแผนการสอนมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ขาดการประเมินการสอนของอาจารย์มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวิจัยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อดังนี้ ไม่มีงานวิจัยทางดนตรีเผยแพร่และตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องมีปัญหา อยู่ในระดับมาก ไม่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากหน่วยงานภายนอกมีปัญหา อยู่ในระดับมาก ไม่มีนโยบายสนับสนุนการวิจัยมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง งบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยภายในมีน้อยเป็นปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรขาดความรู้ความชำนาญด้านการวิจัยปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นต่อการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการดนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า เห็นด้วยร้อยละ 95.82 ความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมและได้รับความร่วมมือในระดับมากที่สุดแยกพิจารณาย่อยดังนี้ ความคิดเห็นต่อชื่อ ร้อยละ 90.00 ต่อแนวความคิด

ของเครือข่าย ร้อยละ 93.30 ต่อพันธกิจของเครือข่าย ร้อยละ 93.30 ต่อวัตถุประสงค์ของเครือข่าย ร้อยละ 98.00 ต่อหน้าที่ของเครือข่าย ร้อยละ 98 ต่อโครงการพัฒนาองค์กรวิชาการดนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีมาตรฐานและคุณภาพสู่สากล (จำนวน 16 โครงการ) ร้อยละ 95.20 ต่อโครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพนิสิตนักศึกษาดนตรีไทย (จำนวน 6 โครงการ) ร้อยละ 97.22 ต่อโครงการสร้างองค์ความรู้ด้านดนตรีไทยสู่การเรียนรู้เพื่อพัฒนาฐานความรู้เป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืน (จำนวน 3 โครงการ) ร้อยละ 97.87 ต่อโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาดนตรีไทย (จำนวน 4 โครงการ) ร้อยละ 97.50 ต่อโครงการ สร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายวิชาการดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา (จำนวน 3 โครงการ) ร้อยละ 100

สรุปและอภิปรายผล

สถานภาพของผู้กรอกแบบสอบถามเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 30 คน พบว่า สถานภาพของอาจารย์ที่เป็นข้อต่อและควรพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้เร็วที่สุด คือ ด้านวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาโท 24 ท่าน และปริญญาตรี 4 ท่าน และอีกด้านที่ควรพัฒนา คือ ด้านตำแหน่งทางวิชาการพบว่ามีตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ 2 ท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 5 ท่าน อาจารย์ 23 ท่าน ถือว่าเป็นสิ่งที่ควรพัฒนาอย่างยิ่ง เพราะตำแหน่งทางวิชาการได้มาจากการทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ ได้เสนอโครงการพัฒนาวิชาการในตอนต้น 3 สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบปัญหาโดยรวมในระดับปานกลาง แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหามากและควรได้รับ

การแก้ไขโดยเร็ว คือ ด้านนิสิตนักศึกษา ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และสถานที่ ทั้งนี้ได้เสนอโครงการร่วมมือ ในการแก้ไขปัญหาร่วมกันในตอนที่ 3 ความคิดเห็น ต่อเครือข่ายพัฒนาวิชาการดนตรีไทยสถาบัน อุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า เห็นด้วยร้อยละ 95.82 เห็นด้วยในระดับมากที่สุด แสดงว่าความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมและได้รับ ความร่วมมือในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน เสนอโครงการทั้งหมดจะแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพราะปัญหาได้ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อ ภาพรวมของวิชาการดนตรีไทยอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งสิ้น ดังนี้

ชื่อ โครงการเครือข่ายพัฒนาวิชาการ ดนตรีสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แนวความคิด

เครือข่ายพัฒนาวิชาการดนตรีไทยสถาบัน อุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแหล่ง ความรู้ เป็นที่พึ่งทางวิชาการของภูมิภาค ส่งเสริม พัฒนาวิชาการดนตรีไทยให้ได้มาตรฐานและพัฒนา สู่สากล เป็นศูนย์การพัฒนาภาคอีสาน เป็นกำลัง ทางวิชาการของประเทศ

พันธกิจ

ส่งเสริมและสร้างความร่วมมือผลิตบัณฑิต ให้ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ และวิชาการดนตรีไทย ของอุดมศึกษา การบริการวิชาการ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมดนตรีไทย การวิจัยและถ่ายทอด พัฒนาองค์กรให้เป็นที่ยอมรับได้มาตรฐาน เป็นที่ พึ่งและพัฒนาวิชาการดนตรีไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เข้มแข็ง

วัตถุประสงค์

1. สร้าง พัฒนา และเสริมความเข้มแข็ง ของเครือข่ายวิชาการด้านดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ทั้งเครือข่ายเชิงประเด็นและเครือข่ายเชิงพัฒนา ระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. พัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างสถาบัน อุดมศึกษา เน้นการพัฒนา นิสิตนักศึกษา
4. พัฒนางองค์กร ภาควิชาดนตรี สาขาวิชา ดนตรี โปรแกรมดนตรีเป็นองค์กรที่มาตรฐาน และคุณภาพสู่สากล
5. พัฒนาความเข้มแข็งการบริหารจัดการ พัฒนาผู้บริหาร พัฒนาบุคลากร
6. พัฒนาหลักสูตรบริหารจัดการเรียนการ สอน ตั้งแต่ระดับคณะไปยังภาควิชาและสาขาวิชา
7. ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ระหว่างสถาบัน
8. สร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาการ ดนตรีไทยเป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาที่ยั่งยืน
9. พัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพ นิสิต นักศึกษาด้านดนตรีไทย
10. ส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ ภูมิปัญญา ดนตรีไทย

หน้าที่

1. ถ่ายทอดและผลักดันนโยบายเกี่ยวกับการ อุดมศึกษาผ่านเครือข่ายที่จัดตั้งขึ้น
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายดำเนินงาน ตอบสนองนโยบายเกี่ยวกับการอุดมศึกษา
3. มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากร และองค์ความรู้ ร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา
4. บริหารจัดการเครือข่ายตลอดจนการ พัฒนาเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพเข้มแข็งและยั่งยืน
5. เป็นศูนย์กลางรับทราบรายงานผลการ ดำเนินงานรวมทั้งติดตามประเมินผลเครือข่าย ที่จัดตั้งขึ้น
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

โครงการและกิจกรรม

กิจกรรมโครงการที่พัฒนาวิชาการดนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมมือผู้วิจัยเสนอโครงการหลัก 5 โครงการ และโครงการย่อย 32 โครงการ

1. โครงการการพัฒนากวีชาการดนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้มีมาตรฐาน และคุณภาพสู่สากล จำนวน 16 โครงการ

1.1 โครงการพัฒนาหัวหน้าภาครองหัวหน้าภาค ทุกด้านเพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาทและทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารอุดมศึกษา

1.2 โครงการจัดเวทีถ่ายทอดนโยบาย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การบริหารนโยบายระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของเครือข่ายร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1.3 โครงการพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.3.1 โครงการอบรมการใช้ภาษาต่างประเทศให้แก่บุคลากร

1.3.2 โครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.3.3 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์

1.3.4 โครงการพัฒนาศักยภาพในงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่

1.4 โครงการพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลดนตรีไทยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระบบฐานข้อมูล การพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลในเครือข่าย การจัดทำและพัฒนาโปรแกรม ระบบฐานข้อมูลในการปฏิบัติงาน การพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลให้มีมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ ที่เป็นรูปแบบเดียวกัน

1.5 โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ/การจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ

1.6 โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนา นิสิต/นักศึกษาแบบองค์รวม

1.7 โครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอน

1.8 โครงการประชุมสัมมนาการเตรียมความพร้อมเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษา

1.9 โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

1.10 โครงการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษเข้าศึกษาในระบบการเรียนล่วงหน้า

1.11 การพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครุดนตรีไทยป้อนโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.12 การพัฒนาหลักสูตรร่วมให้สอดคล้องกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือกับส่วนราชการอื่น

1.13 โครงการสนับสนุนผลิตนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย

1.14 การจัดประชุมวิชาการเพื่อนำเสนอผลงานระดับบัณฑิตศึกษาในกลุ่มภูมิภาค

1.15 การจัดประชุมวิชาการเพื่อนำเสนอผลงานของบุคลากรดนตรีไทยในภูมิภาค

1.16 การจัดทำวารสารดนตรีไทย

2. โครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพนิสิตนักศึกษาดนตรีไทย จำนวน 6 โครงการ

2.1 โครงการอบรมและสัมมนาในกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพนิสิตบนพื้นฐานหลักของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และหลักสูตร โดยมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกลไกขับเคลื่อน การบรรยายเรื่องปรากฏการณ์ภาพสะท้อนชีวิตนิสิตนักศึกษา

2.2 โครงการนำเสนอภาพรวมกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาจากสถาบันเครือข่าย ภายใต้หัวข้อ “กิจกรรมดนตรีไทยในมหาวิทยาลัย ที่รักของข้าพเจ้า” นิทรรศการผลงานวิชาการ

2.3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรในการพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษา ที่เสริมหลักสูตรในการพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษา

2.4 โครงการค่ายบ่มเพาะจริยธรรม นิสิตนักศึกษาดนตรีไทย และการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

2.5 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับนิสิตนักศึกษาดนตรีไทย ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันโรคเอดส์และป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด

2.6 โครงการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาดนตรีไทยที่มีความสามารถดีเด่นและมอบทุนการศึกษา

3. โครงการการสร้างองค์ความรู้ด้านดนตรีไทย สื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ฐานความรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืน จำนวน 3 โครงการ

3.1 โครงการวิจัยการศึกษาดนตรีไทยทุกระดับและถ่ายทอดสู่โรงเรียนต่างๆ

3.2 โครงการสนับสนุนการทำงานให้เครือข่ายอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญของรัฐ ในการสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมให้การร่วมมือกับส่วนราชการอื่นกระจายสู่ภูมิภาค โดยร่วมมือกับหน่วยราชการ

3.3 โครงการอบรมให้บุคลากรในสถาบันการศึกษาจัดทำ และสนับสนุนให้มีสื่อการเรียนรู้ E - Learning Share ให้มีการใช้ร่วมกัน Learning Resource

4. โครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาดนตรีไทย จำนวน 4 โครงการ

4.1 โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้าน ร่วมมือกับส่วนราชการอื่น

4.2 โครงการส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษาไทย ร่วมกับส่วนราชการอื่น

4.3 โครงการพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ องค์ความรู้และการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทย ร่วมมือกับส่วนราชการอื่น

4.4 โครงการประกวดดนตรีไทยทุกระดับการศึกษาทั้งภูมิภาคและระดับประเทศ

5. โครงการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายวิชาการดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา จำนวน 3 โครงการ

5.1 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายด้านวิชาการ และดำเนินปฏิบัติในเครือข่ายพัฒนาดนตรีไทย อุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5.2 โครงการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับโรงเรียน (เน้นการพัฒนาเยาวชน)

5.3 โครงการบรมบุคลากรเพื่อใช้งานระบบสารสนเทศดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษาในเครือข่าย

ข้อเสนอแนะ

สำหรับหน่วยงาน สำนักงานการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นักวิชาการ นักการศึกษา ครูดนตรีไทย และบุคคลที่เกี่ยวข้อง สำนักงานการอุดมศึกษา ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบประสานงานวิชาการดนตรีไทยอุดมศึกษาทุกภูมิภาค รวมทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือนี้ด้วย รับผิดชอบในการประสานงานระหว่างองค์กร สถาบันการศึกษาอุดมศึกษา และการศึกษาได้ทุกระดับ คัดเลือกจากผู้มีความรู้ความสามารถในเชิงบริหาร วิชาการ และมีความรู้ดนตรีไทย (บริหารการศึกษาดนตรีไทย) อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษา คณบดี หัวหน้าภาควิชา และคณาจารย์ดนตรีไทย สถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องตระหนักในคุณค่าดนตรีไทยและเข้าถึงปัญหาด้านต่างๆ

ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยในระดับ
อุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดสัมมนา
วิชาการดนตรีไทยให้ครูดนตรีไทย ครูดนตรีสากล
ครูที่มีความสนใจ ครูผู้รับผิดชอบ และบุคคลทั่วไป
ที่สนใจ ทั้งในระดับอุดมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา
โครงการทุกโครงการ จำนวน 32 โครงการ สามารถ
จัดได้จริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
ควรวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทย
ระดับอุดมศึกษา แยกเป็นประเด็นวิชาหรือสถาบัน
ในเชิงการบริหารกิจกรรมหรือด้านอื่นๆ
อย่างเฉพาะเจาะจง ควรศึกษาวิจัยจากแนวคิด

ทัศนคติและความคาดหวังของผู้เรียนดนตรีไทย
ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการสอนหรือวิธีการสอน
วิชาทฤษฎีดนตรีไทยของผู้สอนระดับอุดมศึกษา
ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการครูดนตรีไทย
คุณสมบัติของครูดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม งบประมาณแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ 2551 ขอขอบคุณมหาวิทยาลัย
มหาสารคามที่ได้ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยนี้

เอกสารอ้างอิง

- [1] สุรพล สุวรรณ. (2549). *ดนตรีไทยในวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. (2544). *เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- [3] ฉลาด จันทรมบัติ; และคณะ. (2550). *การพัฒนาเครือข่ายการจัดการความรู้เพื่อศิษย์คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [4] เนาวรัตน์ พลายน้อย; และ ศุภวัลย์ พลายน้อย. (2549). *การติดตามประเมินผลและการสังเคราะห์ความรู้:
บทเรียนการพัฒนานักจัดการความรู้ท้องถิ่นในโครงการเสริมสร้างการเรียนรู้ เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.)
ภาคกลาง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- [5] วิโรจน์ สารรัตนะ. (2545). *วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสมกระบวนการค้นคว้าใหม่สำหรับการวิจัยทางการบริหาร
การศึกษา*. ขอนแก่น: อักษราพิพัฒน์.